

שנה י"א
גלין מס' 550
פרשת ראה
ה'תשפ"ו

בית הכנסת לתורה ולתפילה שטפנשט
כולל אברכים לעין - לפתח צ'
כולל אברכים לתורה - אחר הצ'
רחוב מרדכי'ל 13 בני ברק

תלמוד תורה
"תורת אמת" שטפנשט
גני הילדים
כמות הת"ת

מכונה ליישובה קטנה כלל חסידות
הר"ף 35, אלעד

בית הכנסת
בית שטפנשט - גבעתיים
בית הציון שטפנשט - גבעתיים
רחוב רמב"ם 1 גבעתיים
כולל אברכים - בית מוסד "מדרשיה"
מרכז מונדיאל לנשים

הכנסת אורחים וא"ל ברומניה
לכבוד יחידים - בחומת מראש
מחנה רבי אברהם לוי אשכנזי שטפנשט
רחוב אלזבט 2 שט' פאקורד איש - רומניה

מקוה תורה
מפעל קמחא דפסחא
וקמחא דשבתא
עור וסיוע למשפחות ברוכות בימי
החגים ושבתות השנה.

אור מתתיהו
שיעורי תורה ברחבי הארץ, כנסו חיזוק
וערבי יהדות לעם בשורות, בהשתתפות
גדולי המשפיעים ומכירי הדינים

הספריה התורנית ומוזיאון
למנוחת הורח רומניה
וזכר הצדיקים שטפנשט.

מכון תורני
"תורת אמת - שטפנשט"
לחוצות כחבי רבותיו הקדושים
לכית שטפנשט - רחוב - רחובי רומניה.

מפעל האגניקלופדיה
לחכמי רומניה

מוספי המכון יתן להשיג
במוסדיו המוסדות:
- אגניקלופדיה מלוטת בספריה בית יחזקאל ב"ח
- תורת הרה"ק מפראבישט - ליל שיש' עם
רבי שלום מפראבישט
- אמונת אמת - שטפנשט
- רשפי קודש - רחוב
- סגולת מלכים - רחוב
- עניי אמת
- ח"א עניי ברית מילה,
- ח"א עניי חלוקה,
- ח"א עניי נישואין ומנוח טאנז,
- ח"א עניי פיון הוב הקמיעות לשמירת הילד
- ילד עולם - ברחבי הילד
- כנור של משה - גני שטפנשט עתיקים
- אלוטו עם שני דיסקים

על ידי תשובה
יתגלה השי"ת
לאדם

ראה אנכי נתן
לפניכם היום ברכה
וקללה (א. כו) הנה
כל זמן שאין אדם
מתעורר לתשובה
הקדוש ברוך הוא
אצלו בבחינה 'אנכי
הסתר אסתיר' (דברים
לא. יח) וכביכול
איתכסי בכמה
לבושין, ושם הוי"ה
ב"ה בסוד ההסתר,
אמנם בהתעוררו
לתשובה אז נתגלה לו
בחינה 'אנכי' זהו 'ראה'
אנכי נתן לפניכם,
פירוש שיראה לחפש
אחר בחינה 'אנכי' אז
יכול להבין החילוק
שבין ברכה וקללה,
שהברכה הוא אשר
תשמעו והקללה הוא
'ואם לא תשמעו' כו'
שקודם בואו לבחינה זו
אינו מבחין בין טוב לרע
והכל לפניו כמישור, על

י"ל על ידי מכוון
תורת אמת שטפנשט
הצטרפו לקבוצת המליץ כל שבוע
ברוא"ל: 7172759@gmail.com
טלפון: 03-579-03-03
פקס: 03-616-5110

זכר עולם
לעילוי נשמות איש חי ורע פעלים
לתורה ולחסד ולהכנסת אורחים
ממקימי המטבח הכשר ובית ההכנסת
אורחים דשטפנשט ביאס רומניה עליו
נאמר 'גדולה הכנסת אורחים יותר
מקבלת פני השכינה'

הרה"ח
אליהו הכהן קליין ז"ל
בהרה"ח דוד צבי ז"ל
למלאות י"א חודש לפטירתו
בער"ה תשפ"ו
יהי זכר מפעליו ופעליו הבורחים
נצורים בלב מכריו לעד
ת.נ.צ.ב.ה.

באר בשדה

גלין תורני מבית המדרש דקהל שטפנשט • מהנעשה ונשמע במוסדות שטפנשט

באר חפרוה שרים

ילקוט מתורת רבותינו הקדושים זע"א בפרשת השבוע

סגולה
נדירה

ליום רביעי של
ערב ר"ח אלול
עמודים 4-5

בהקללה הוא רק אחד
שח"ו לא תשמעו.
(כרם בית ישראל)

'קנייטש' מיוחדש
במאמר חז"ל
'כל הדר בארץ
ישראל דומה כמי
שיש לו אלוך'

ראה אנכי נתן
לפניכם (א. כו) איתא
על דרך רמז 'כל
הדר בארץ' - כך
הוא במדרש - פירוש
שהוא בארציות
וגשמיות 'דומה' לו
שיש לו אלוך ועובד
אותו, ובאמת לא
התחיל עדיין בעבודת
השי"ת 'וכל הדר
בחוץ לארץ' פירוש
שמרחק תמיד
מהארציות ותאווה
הגשמיות לזה דומה
לו תמיד כמי שאין
לו אלוך ונכנס תמיד
בבושה לפניו יתברך
שמו, ובאמת יש לו
אלוך כי זה היא עיקר
העבודה

(מעגלי צדק - רבי צדוק
הרחפא מצפת יצ"ח)

זהו "ראה" - לשון יחיד
- משה רבינו אומר ליחיד
סגולה שמסר להם הכח
לברך וכן להיפך, 'ראה' ראה
שכלית, את הברכה - אשר
תשמעו, שיברכו רק
את מי שמכירים
שהם עובדי ה'
למען ישמעו יותר
אל המצוות. את
הקללה... דהיינו,
שלא תברכו, את
מי שהוא ספק 'אם
לא תשמעו, כי ע"י
הברכות 'וסרתם'
מן הדרך, שיוסיפו
רשעות, וכו'

(מאור ושמש)

התבוננות באיזה מצב אנו נמצאים

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה (א. כו)
משמו של הרה"ק הרבי ר' בונים מפרשיסחא
זי"ע מתאמריה: הנה כל ספר דברים הרי
הוא דברי תוכחה שהוכיח משרע"ה את
ישראל לפני מותו, ואם כן מה תוכחה
יש בדברים 'ראה אנכי נתן לפניכם
היום ברכה וקללה' וביאר זאת במשל
לילד פעוט הלומד ב'חדר' חזקוה הוא
שיבטיחוהו ממתקים כדי שייאות
ללמוד, ואם לאו ייענש במקל. וזהו
שהוכיח משה רבינו 'ראה' - הביטו,
איך אתם נראים אחרי ארבעים שנה
שאני עובר לפניכם ומלמדכם תורה
ועדיין נאלץ אני לתת לפניכם 'ברכה'
וקללה' כדי שתתעוררו לעסוק בתורה
ובמצוה.

יש להתבונן היטב מהדין בא אליו השפע

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה
וקללה את הברכה אשר תשמעו (א. כו)
אדם הרוצה שמשפיעין לו השפעה
מרובה בעוה"ז כסף זהב וכיו"ב, אל
יבטח ליבו שההשפעה נשפעת לו דוקא
ממקום טהור, אלא עליו להתבונן בשכלו
ולשאול את עצמו תמיד מאין לי זאת?
אם מצד הקדושה או ח"ו מצד האחר
רח"ל, זהו מה שאמר להם משה רבינו
'ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה
וקללה' תראה והתבונן בשכלך בעת
שנשפע לכם השפעות גשמיים אם
זה מצד הברכה או ח"ו מצד הקללה!
והוסיף משה רבינו לומר להם הנני
מוסר לכם כלל אחד שעל ידה תוכלו
לברר הספק הלז והיינו את הברכה
אשר תשמעו אל מצות ד' אלקיכם אם
אתם רואים שהשפע משפיע בכח חשק
לעשות עם הכסף מצוות ומעש"ט צדקה
וגמילות חסדים והכנסת כלה וכו' אז
ברור הוא שהכסף הוא מצד הברכה
והקדושה, אבל 'ואת הקללה אם לא
תשמעו עד מצות ד' אלקיכם' אם אחרי
כל השפע אין לכם התעוררות לטוב
תדעו שמקורה בלתי טהור הוא, ועליכם
מוטל לתקן את הדבר.

(רבינו אדמוה"ר מסאדיגורא זי"ע)

הצדיק צריך להתבונן למי הוא מברך

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה
וקללה את הברכה אשר תשמעו אל
מצות ד' אלקיכם וסרתם מן הדרך
(א. כו) כידוע יש ביד הצדיקים הכח
לברך את ישראל ואף בידם למסור כח זה לתלמידיהם
מדור אל דור. אך עליהם להודיעם וללמדם שהעיקר בעת
שיברכו איש ישראל שידע בו בבירור שרוצה לעבוד ה',
ואז מן הראוי לברכו שיעלית כדי שבאמת יוכל לעבוד
ה' ללמוד ולהתפלל בכונה ולעסוק בצדקה ולגדל בניו
לת' בהרחבה, ויש להזהר מלברך מי שאינו מכיר
מה טיבו, שאפשר שהוא רשע וע"י הברכה יצליח ברשע,
והגם שרשעים הם, רוצים עד למאוד שיברכו אותם. ולכן
ימנע מלברך את הרשע כי יכול לבא קלקול גדול עי"ז
שיצליח יותר ברשעו ויעשה רשעות כפלים ויהיה הצדיק
הגורם זאת ח"ו.

מוסדות שטפנשט בארץ הקודש

רחוב מרדכי'ל 13 בני ברק

ערב ראש חודש

אלול

קול דוד דופק

מעמד תפילה וזעקה

בציון הקדוש של מונא הרה"ק הצדיק זע"א

מענופנשט

בבית העלמין נחלת יצחק גבעתיים

הסעות חיים

יצאו א"י

ביום רביעי כ"ט אב תשפ"ו (12/8)

מבני ברק: בשעה 14:00 ובשעה 18:30

במסלול: מנח ורשאל דוד החתונות רחוב רבי עקיבא - חזון איש עד למגדל המים

ומשם נחלת יצחק גבעתיים ציון הקודש

חזור כעבור כ-45 דק' מקומות נפרדים נשים

הרשמה במוקד ההסעות 03-579-03-03

המסלול: חזרה עד שפתיים לפני מוצאי הנוסעים

כאשר שורה הברכה אפשר לשמוע

את הברכה אשר תשמעו אל מצות ד' אלקיכם (א. כו)
הקשה הרה"ק רבי אהרן משערנאביל זי"ע, מדוע מפרש
רש"י הק' על הפסוק "את הברכה אשר תשמעו" - 'על
מנת אשר תשמעו', שמשמעות דבריו הם, כי הקב"ה
משפיע טובה מראש על מנת אשר תשמעו אחר מכן, ואילו
לגבי הקללה לא מפרש כן, ותיקן, מחמת כי האדם אינו
יכול לקיים את התורה טרם שיהיה לו ברכה, ע"ד הכתוב
"מי הקדימני ואשלם", לכן הקב"ה נתן לו לאדם מוקדם
ברכה, והוא שפירש רש"י (עו) על מנת שתשמעו, לא כן

עובד וביטוח
חברת במונות

כן יראה האדם להתעורר בתשובה ואז נתגלה לו בחינת 'אנכי'.

(שפת צדיקים - תורת הרמ"ז - הר"ק הר"ב ר' זושא מהניאפלי ז"ע)

על הצדיק מוטל שלא להצדיק את דין שמים אלא להפציר על ביטולו

לא תעשון כן (ב. ד.) כידוע עבודת הצדיקים שבכל דור המלך טוב על ישראל ולבטל גזרות מעליהם. ופירש הר"ק רבי צבי אלימלך מדינוב את הפסוק "לא תעשון כן וכו' שהתיבה 'כן' תתפרש לשון צדק ונכון, כי האמת היא שהש"ת חפץ שהצדיקים יבטלו גזירתו כי זה שעשועו ית', והנה שלא יהיה צדיק המצדיק את גזרות הבורא ויאמר שבודאי צדק וגזרותיו ית', ומה לי להתוכח עם דרכי הנהגת הבורא, חזו מרומז בפסוק 'לא תעשון כן', דיינו שלא תעשון צדק ונכון לדינו וגזרותיו של הבורא, כי אדרבה, הש"ת חפץ בזה שימליצו עבור בניו וימצאו להם זכות, כמ"ש ספר אתה למען תצדיק (שעיה מג, כו), כי חפץ חסד הוא (מכה י. יח).

(אגרא דכלה)

תבוא עליו הקדושה מכל-מקום

לא תעשון כן לד' אלקיכם (ב. ד.) משום של הר"ק מלובלין ז"ל נאמר, דיש אדם שמחזיק בהנהגה טובה ומקפיד עליה בקביעות כגון שמעונה בקביעות או מקפיד על טבילה בכל יום וכדו', והנה לפעמים יוצא שאם לא יעשה דבר זה הוא חושב כאילו עוון חמור ויהיה בעיניו כמתעתע, יען כי כבר נשרש בלבו שמנהגו זה הוא שמביאו לידי היראה והקדושה, והאמת לא כן הדבר האמיתי, שהרי זה כעובד למעשהו הוא, ואמנם אמרו רז"ל (תענית יא. א) הוישב בתענית נקרא קדוש, וכמו כן היא הטבילה שמביאה הארה, אך עם כל זה צריך לידע שהכל מה', ונכון הוא שהקדושה באה אליו על ידי תענית אך לפעמים רצון הבורא דווקא להשפיע עליו קדוש מתוך אכילה ושתיה כמו בערב יום כפור, והו' דרך סיבה ומנהג יתעקש האדם לאמר דווקא 'כן' דרך סיבה ומנהג פלוני היא שתשפיע עליו ההשפעות הטובות והו' יסוד ושורש גדול בעבודתו ה'.

(אבני זכרון)

למצוא דרכים איך להתדבק בהש"ת בעשייה הגשמית

הש"ת לך פן תעזוב את ה' כל ימך על אדמתך (ב. ד.) הר"ק מלובלין ז"ל דרש בפסוק זה כי צריך האדם להיות תמיד בדביקות הבורא ב"ה, אבל היאך יוכל לעשות כן הלא הוא בעולם המעשה, וצריך לדבר לפעמים עם בני אדם או לסחור סחורה דומיה, על כן צריך האדם לעשות לעצמו נתיבין ושביילין שגם בעיני העולם הזה יהיה בהם בדביקותו ית'. זה פירוש הפסוק הש"ת לך פן תעזוב את ה' כל ימך רומז לדביקות, ועל ידי מה יוכל לקיים זאת 'ולדבקה בו' ומפרש הפסוק והולך 'כל ימך על אדמתך' דיינו מבהירות עליו 'על אדמתך' לענין העולם הזה, ותהיה מקושר תמיד בהבורא ית'.

(אור לשמים)

ה'עבודה' באכילת בשר

בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר (ב. טו) פ"א הבחין הר"ק ה"קדושת אהרן" מסאדיגורה באחד מחסידיו שמונע עצמו מאכילת בשר, נענה הר"ק ה' ואמר לו הנה בפרשתנו פר' ראה מחזר כמה פעמים ענין אכילת בשר: 'בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר' (ב. טו) 'בכל אות נפשך תאכל בשר' (ב. טו) 'זאת הבהמה אשר תאכלו' (ד. ד) 'כל עוף טהור תאכלו' (ד. טו), ועוד, וכל אלו אינם מצוות עשה ואינם נכללים בתרי"ג מצוות, אלא שיש בהם מצוות לא תעשה מפורטים שם בפרשה בכל מקום ומקום, וכגון אי אכילת דם, אי אכילת בזהמות חיות ועופות טמאים וכו' ואם כן משום מה נכתבו הדברים בתורתנו הקדושה בלשון זה, ללמדך כי כשאתה אוכל בשר כשר הרי הוא מקיים בזה כמה וכמה 'מצוות לא תעשה'! ועוד אמר הרי כל אדם צריך להשתדל לקיים את כל תרי"ג מצוות התורה אם אדם אינו אוכל בשר כלל נמצא שהרי לא מבטל כמה מצוות לא תעשה ולכן אין להמנע מאכילת בשר ובפרט שעל ידי הברכה על המאכל נתעלה המאכל לגבוה, דיינו שנתעלה ממדרגת 'חי' למדרגת 'מדבר' שהוא מדרגת האדם.

פר' ראה - שבת מברכין 'אלו'

פר' ראה עפ"י רוב "מברכין" בה את חודש אלול או שבשבת עצמה חל י"ח אלול, והיה הר"ק רבי מרדכי שלמה מבאיאן ז"ל אומר בשבת פרשת ראה: "ראה" הוא ר"ת ר'ואים א'ת ה'קולות, שכבר רואים את קול השופר שתוקעים בחודש אלול, והתעוררות של "אריה שאג" ו"עורו ישנים משנתכם", והיה מסיים ואומר: אינו דומה שמיעה לראיה, כי שמיעה יכולה להיות גם כשהוא רחוק מהאדם ומכוסה מעיניו, אך ראייה הוא רק כשהוא קרוב להאדם ומגולה לעיניו, ורואים בחוש את הקולות, כך צריך להיות התעוררות בימים אלו באופן של רואים את הקולות. והסוף ע"י נכדו ב"ק האדמו"ר מבאיאן שליט"א דאולי אפשר לומר כי רואים את הקולות, הכוונה שצריכים לראות את הקולות ולהכירו על האדם שקול השופר פעל עליו, ועל ידיה נשתנה לטובה, ושיפר את מעשיו ותיקן את מידותיו.

(אמ"ק באיאן - תש"ס)

מטבע ברכה וישועה

וצרת הכסף בידך (ד. כה) סיפר כ"ק האדמו"ר ה'נצום אליעזר' מסקולצ'ן ז"ע, שפעם בימי אברכותו חש במעניי כאבים חזקים שהטרידוהו מאד. וגם לאחר שדרש ברפואה המימוש והכאבים לא סרו ממנו. קם ונשכח בידו הצדיק מן הר"ק האדמו"ר רבי אברהם מתתיהו משטפנש ז"ע ושח לפניו את דאגתו, וביקשו שיתן לו "מטבע" לרפואה ולשמירה. הסכים הצדיק לכן, קם ממקומו ונכנס לחדר בתוך חדר, וכשחזר מטר לו את המטבע בידו בצירוף ברכות, כשהוא מצמיד את ידו לליבו הטהור כדרכו בקדוש, ואמר: שהש"ת יעזור לו רפואה שלמה בקרוב! וסיפר האדמו"ר מסקולצ'ן, כי מהרגע ההוא שנתן לידי מטבע והלאה, לא ידעתי עוד מיחוש מהו!

מידת הרחמים של אברהם אבינו ע"ה

ונתן לך רחמים ורחמך (ב. יח) איתא בחז"ל 'כל המרחם על הבריות בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו' ידוע שאמ"ע"ה הוא שלמות מדת החסד, והרי הוא היה הראשון שהכיר את בוראו, ומבאר בדבריהם ז"ל (בר"ר י. ג) שהאופן שפיטם אברהם את אלקותו ית' בעולם היה ע"י "הכה תכה" דיינו ששבר את כל אלילי בית אביו והכריז מלחמה נגד הע"ז, ופרסם לכל באי עולם שכן נח מצווה שלא לעבוד ע"ז, נמצא ש'אמ"ע"ה קיים כל התורה עד שלא ניתנה גם במצוות עיר הנדחת, וביתר שאז היה כל העולם כעיר הנדחת, זה גופא היה שלמות הרחמים של אמ"ע"ה, ועל כן כל מי שמרחם על הבריות בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו.

(עשרת ישראל - כב"ק אדמו"ר מסאדיגורה זצ"ל)

בין כך ובין כך קרויים בנים

בנים אטם לד' אלקיכם (ד. א) רבינו הר"ק רבי יצחק אדמו"ר מבאבוב ז"ע אמר בשם זקנו רבינו הקדוש מרן רבי ישראל מריז"ן ז"ע, שהמליץ פעם מליצה יקרה ואמר הנה בפרשת המועדים בספר ויקרא כתוב ג' פעמים תיבת אָתָם (ויקרא כג. ב-ד-ו) והקרי הוא 'אָתָם', ובכל זאת לא נמנעו חכמינו ז"ל לדרוש את הכתיב ואמרו 'אָתָם' אפילו שוגגין 'אָתָם' אפילו מוטעין 'אָתָם' אפילו מידין (ראש השנה כה.) ומה במקום שהקרי הוא 'אָתָם' דרשינן הכתיב שהוא 'אָתָם' ואומרים שאפילו שוגגין ובמקום שהקרי והכתיב הוא 'אָתָם' והיינו הכא 'בנים אתם' לד' אלקיכם' לא כ"ש שצריכים לדרוש 'אָתָם' ואפילו שוגגין ומידיין ובכל זאת 'בנים אתם' לד' אלקיכם' והש"ת ירחמנו כרחם אב על בנים.

(הרה"ק האדמו"ר מבאבוב ז"ע)

שלא להצטער מידי על המת ואהבת ישראל חד מצווה הן

לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם לַמֵּת (ד. א) חז"ל הק' דורשים בגמ' 'במות' (י"ב) את ציוני התורה 'לא תתגדדו' לא תעשו לכם אגודות אגודות. ולכאורה יפלא מאי ענין זה דרשה זו לפשוטו של מקרא דמפורש שהכוונה שלא להתגדד על מת, וביאר הגה"ק בעל ה"אבני נזר" עפ"י דברי הזה"ק פ' שלח (ח"ג ק"ט) בטעם לאו זה משום ד'ישראל הם בנים לה' ואין המיתה אבדה ח"ו בהחלט, אלא 'דאנא מעיל

יתהון לעלמין עלאין שפירין'. [שאני מכניס אותכם לעולם שכולו טוב]. ע"כ אין להצטער כ"כ, אך כל זה הוא בנפשות אבל הגוף אכן בלה ונרקב בעפר, וא"כ לגבי הגוף המיתה היא כן אבדה בהחלט, ובכל זאת אסור להראות צער מרובה, משום שהעיקר הוא הנפש והגוף הוא רק לבוש הנפש ולכן נקרא בשר האדם ולא אדם במחולט, ואנו מצווים להיות נמשכים אחר הנפש, וע"כ אין להצטער כ"כ על הגוף שהוא בעצם רק טפל ולבוש, בעוד שהעיקר דיינו הנפש מתעלה בעת המיתה, והנה ישראל בנפשותם הם כולם כאיש אחד והחילוק והפירוד הוא רק מצד הגופים, שמהם נובעים כל המחלוקות והאגודות אגודות, לכן לאיש המשכיל שנמשך לגמרי אחר הנפש נקל לו להיות אוהב לרעהו כנפשו, ולסלק כל המחלוקות והפירוד מהאגודות, נמצאנו למדים ששני הענינים לא להצטער מידי על המת ולא לעשות אגודות אגודות הם ממש ענין אחד.

(שם משמאל - סוכטשוב)

שגב מעלות 'עבודת האכילה'

הש"ת לך פן תעזוב את ה' כל ימך על אדמתך (ב. ד.) רבינו הר"ק מלובלין ז"ל דרש בפסוק זה כי צריך האדם להיות תמיד בדביקות הבורא ב"ה, אבל היאך יוכל לעשות כן הלא הוא בעולם המעשה, וצריך לדבר לפעמים עם בני אדם או לסחור סחורה דומיה, על כן צריך האדם לעשות לעצמו נתיבין ושביילין שגם בעיני העולם הזה יהיה בהם בדביקותו ית'. זה פירוש הפסוק הש"ת לך פן תעזוב את ה' כל ימך רומז לדביקות, ועל ידי מה יוכל לקיים זאת 'ולדבקה בו' ומפרש הפסוק והולך 'כל ימך על אדמתך' דיינו מבהירות עליו 'על אדמתך' לענין העולם הזה, ותהיה מקושר תמיד בהבורא ית'.

(דעת משה - הרה"ק רבי משה מבריאן קראקא ז"ע ה"ד - יא"צ ג' אלול)

מוסר השכל לנתינת צדקה

ולא תקפץ את ידך מאחזיך האביון: כי פתח תפתח את ידך לו (ט. יח) איתא במדרש שכשאתה נולד כפות ידיו קמוצים, כאילו הוא מחזיק בחזקה ואומר הנני מתכוון לתפוש את כל העולם כולו, אך שכלולך לעולמו אז כפות ידיו פשוטות ופתוחות כאילו אומר הנה ראו שלא לקחתי עימי כלום מהעולם הזה, וזה מרומז בסמיכות הפסוקים 'ידך תקפוץ ידך מאחזיך האביון' דיינו שתתקיים מלת צדקה בתואנה כי יגרע מהגון, אלא שעליך לזכור כי הסוף יהיה 'כי פתוח תפתח את ידך' דיינו בעת מיתתך כפי המדרש הנ"ל ויראו מכל כי לא אגרת לך מאומה ואינך נוטל עמך כלום מכל עושרך.

(הרה"ק ה"משק אלעזר מריז"ן ז"ע - י"ד ב' אלול - עלמו של אבא)

על העשירים להרבות בצדקה לכל יהפכו הם לעניים

ולא תקפץ את ידך מאחזיך האביון (ט. יח) פעם אחת באו לפני רבינו הר"ק מריז"ן עניי העיר, והתלוננו בפניו על מצוקתם, ואמרו כי העשירים שבעיר אינם נותנים צדקה כפי שהיה ראוי שיתנו. וקרא רבינו לעשירים ואמר להם: בנוהג שבעולם בכל צבאות המלכים יש חלק אשר הם מובחרים וגיבורים וישנם שאר סוגי אנשי החיל וכאשר ימותו הגבורים במלחמה יבחר המלך מתוך שאר אנשי החיל את המובחרים שבהם ומעתה הם יהיו הגבורים, והנה להקב"ה יש את העניים שהוא חס ומרחם עליהם והם המובחרים, וכתוב בתורה 'כי לא יחזל אביון מקרב הארץ', וא"כ אם ימותו העניים ברעב, תהיו אתם מוכרחים לאבד

את עושרכם ולמלא את מקומם כמובחרים, וע"כ מוטב שתורבו בצדקה כדי שהעניים יאירכו ימים ושנים טובים, ותוכלו אתם להיות כל ימכם עשירים.

(ספר זכרון אשר)

מעלת אמירת תהילים יחד עם נתינת צדקה

וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ מֵאֲחִידֶיךָ הָאֲבִיּוֹן (טו. י) מִן הַרְחֵק מְרוֹזִין זִי"ע דִּבֵּר בְּשִׁבְחָה רִמּוּמֹת מַעֲלַת אֲמִירַת תְּהִילִים, אֲשֶׁר מַלְבֵּד הַחֲשִׁיבוּת שֶׁל אֲמִירַת תְּהִילִים בָּפֶה, יֵשׁ עוֹד כּוֹזֶנָה וְהִיא לְבִטְאָה מֵתוֹךְ הַלֵּב ע"י נְתִינַת צִדְקָה, כִּמוּ הֵרֵת שֶׁל תְּהִילִים לֵאמֹר תִּקְפֹּץ יָדְךָ מֵאֲחִידֶיךָ הָאֲבִיּוֹן, וְע"י שְׁנִינָה יַחַד, אֲמִירַת תְּהִילִים וְנְתִינַת צִדְקָה, אֲפֶשֶׁר לִפְעוֹל גְּדוּלוֹת וְנִצְרוֹת.

(לקט ישור)

צדקה - אע"פ שהיא שלא לשמה צדקה היא, ומשרה ברכה

נָתַן תָּתֵן לוֹ וְלֹא יָרַע לְבָבְךָ בְּתַתָּךְ לוֹ כִּי בְּגִלְל הָרִבִּי הַזֶּה יִבְרַךְ (טו. י) בִּיָּאֵר הַרְחֵק הָרִבִּי רִבִּי בִּרְוֹךְ זִי"ע מִמַּעֲזִיבֵיךָ זִי"ע אֶת הַפֶּסֶק 'נָתַן תָּתֵן לוֹ וְלֹא יָרַע לְבָבְךָ' הַכּוֹנֵה בִּזְוָה הַזֶּה שֶׁלֹּא מִהֲרֹת מִהֲרֹת אֲדָם בְּלִבּוֹ בְּצֶעַר אוֹלִי הִיָּתָה נְתִינַת הַצִּדְקָה שֶׁלּוֹ שֶׁלֹּא לְשֵׁם שְׁמִים, וְע"ז אוֹמֵר הַכְּתוּב 'כִּי בְּגִלְל הַדָּבָר הַזֶּה' רצ"ל אֲפִילוֹ כִּשְׁנִיתִנָּת הַצִּדְקָה הִיָּתָה רַק בְּבַחֲנִית 'גָּלִל' [אֲשֶׁר], ג"כ רְצוּיָה הִיא. וּבִסְפָר 'אוֹר הַגְּנוּז' אֵינָא בְּנוֹנִי: דִּאֲפִילוֹ כִּשְׁנִיתִנָּת הַצִּדְקָה הִיָּתָה בְּבַחֲנִית 'בְּגָלִל' הִיָּתָה בְּפִנְיָה' שֶׁלֹּא לְשֵׁם שְׁמִים, אֶפֶס עַל פִּי כֵן יִבְרַךְ ה'.

(ברכת אהרן, אור הגנוז)

לכני צריך שיהיה שפע רב ואך למחסור יהיה לגויים

כִּי לֹא יִחְדַּל אֲבִיּוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ (טו. יא) בְּתַפִּילַת "יְהִי רָצוֹן" שֶׁנִּהְיֶה לִּמְרָא אַחֵר אֲמִירַת תְּהִילִים אֲנִי מִבְקָשִׁים וְלֹא יִצְטָרְכוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל זֶה לִזְוָה וְלֹא לְעַם אַחֵר". וְלִכְאוּרָה קֶשֶׁה דִּהְרִי כְּתִיב בְּתוֹרָה "כִּי לֹא יִחְדַּל אֲבִיּוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ", וְא"כ אֵיךְ אֲנִי מִבְקָשִׁים "וְלֹא יִצְטָרְכוּ" וְכִי הַסְבִּיר מִן הַרְחֵק מְרוֹזִין כִּי הַכּוֹנֵה וְלֹא יִצְטָרְכוּ עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל זֶה לִזְוָה, שֶׁלֹּבֵן יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שֶׁפֶּע רַב וְהִיא שְׁכֻתוֹ בְּתוֹרָה "וְלֹא יִחְדַּל אֲבִיּוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ", אֲנִי מִבְקָשִׁים וּמְכֻוֹנִים שֶׁזֶה יִהְיֶה "לְאוֹמוֹת הָעוֹלָם, לְעַם אַחֵר". הִיָּתָה ה"וְלֹא יִחְדַּל" וְכִי יִהְיֶה "לְעַם אַחֵר"...

(הר"ק מרוזין ז"ע)

לדבר ניוחמים על ליבו של העני

כִּי לֹא יִחְדַּל אֲבִיּוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל כֵּן אֲנִי מִצְוֶה לֵאמֹר פָּתַח תִּפְתָּח אֶת יָדְךָ לְאֲחִידֶיךָ (טו. יא) יֵשׁ לְדַעַת וְלִהְיוֹן מִהוּ הַלֵּאמֹר הָאֲמֹר כָּאן, לְמִי יֵאמָר? וְלִכְאוּרָה הוֹלֵל "עַל כֵּן אֲנִי מִצְוֶה מִצְוֶה תִּפְתָּח! וְיֵשׁ לִמְרָא דִּהְיָתָה" בִּא לְהוֹרֹת בִּזְוָה מִה שֶׁאֲמָרוּ חז"ל אֲמָרוּ רַבִּי יִצְחָק כָּל הַנּוֹתָן פְּרוּטָה לְעַנִּי מֵתִבְרַךְ בְּשֵׁשׁ בְּרִכּוֹת וְהַמִּפְסִיטוּ בְּדִבְרִים - מִנְחָמוֹ וּמְדַבֵּר עַל לְבוֹ דְּבָרֵי נִיּוּחִים - מֵתִבְרַךְ י"א בְּרִכּוֹת (בבא בתרא ט) עֵינִי

המשך מעמוד 6

וּבְנִינָהם הָק', עַד אֵלֵינוּ. וְהַמְשִׁיךְ וְאֲמָרוּ: דִּאֲרָף דִּאֲךָ אֵימִעֲצֵר אֲרִיסִים זֹאנְעִין דִּי בִּרְכָה [הרי מִיִּשְׁחָה צִדִּיק לְבִטָּא לִמְרָא בִּפְנֵי אֶת הַבְּרִיחַ] "וְכֹחוֹת תִּגְן עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל", וְאֵינִי מוֹדֵה לְכֹחַ וְאֲמָרוּ יֵשׁ כּוֹחַ שֶׁנִּתְּנָם לִי אֶת הַזְּכוּת הַזֹּאת לִמְרָא בְּפִי אֶת הַבְּרִיחַ "וְכֹחוֹת תִּגְן עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל". וְכֹחַ נִסְתִּים ה'שִׁיש'....

מעמד הברכות על הדלקת נרות חנוכה

פֶּעַם נִסְתַּף הַפְּצִירוֹ בּוֹ אוֹתָם מִקּוֹרְבִים כִּי חָפֵץ לִיבֵם לִזְכוּת לְהִיּוֹת נִזְכָּחִים בַּעַת הַדְּלָקַת נֵר-חֲנוּכָה עַל יְדוֹ. אֲמַנָּם בְּתַחֲלִילָה סָרַב ר' שְׁלֵמָה'נִי לִכְךָ, וְרַק כְּאִשֶּׁר הַצִּטָּרַף לְעוֹתֵרִים הַרְחֵק הַנִּכְבָּד ר' אֲבָרָהָם יוֹסֵף שְׁפִירָא וּבְנָיו נִעְתָּר לָהֶם בְּקוֹשִׁי רַב. אֲלֵא שֶׁהִתְנַה עִימָהֶם כִּי הֵם יוֹכְלוּ לְהִיּוֹת נִזְכָּחִים רַק בַּעַת אֲמִירַת הַבְּרִכּוֹת וְעַצֵּם הַהִדְלָקָה וּמִיד לֵאחֲרֶיהָ עֲלִיהֶם לְעֻזּוֹ כְּלִיל אֶת חֲדָרוֹ הָק' [בְּלֵה"ק: אִיהֵר זֶאֱלֵט שׁוֹיִן פֶּאָר-שׁוֹיִנִידֵעַן וְעִירָיו]. וְאִכֵּן, זָכוּ אוֹתָם יַחֲדִי סְגוּלָה לְרִאשׁוֹתוֹ בְּעֻבְדוֹת קוֹדֶשׁ כְּשֶׁהָיוּ מַעֲלִים בָּהֶם בְּמִנּוּת מֵתוֹךְ דְּבָקוֹת וְהִתְרַגְּשׁוֹת שֶׁאֵינָם נִיתְּנִים לְתִיאֹר. מִשְׁסִּיִּים אֶת הַהִדְלָקָה דִּימֹה הַנּוֹכָחִים כִּי יוֹרֵשׁוּ הַמְּשִׁיךְ וְלִהְיוֹנָם בְּעֻבְדוֹת קִדְשׁוֹ וְאֲמִירַת "וְיִהִי נֹעֵם" וְכו', אֲלֵא שֶׁזֶּה אֶת פֶּתַח אֶת עֵינֵי הַבִּיט בָּהֶם בְּמִבְט חוֹדֵר, מִמֶּנּוּ הַבִּיטוֹ כִּי אֶת לָהֶם רְשׁוֹת לְהַמְשִׁיךְ לְשִׁוּעָה בְּמִקּוֹם. הֵם פִּינוּ אֶת הַחֲדָר מֵתוֹךְ עֲרֵגָה וְהִרְגַּשׁת הַחֲמִצָּה עַל הַמְּשִׁיךְ הַמְּחַזֵּה הַנִּשְׁגָּב שֶׁנִּמְנָע מֵהֶם.

הַפִּיּוּס הָלוֹ מְרוּמָז כָּאֵן בְּפֶסֶק וְהָכִי פִּירוּשׁוֹ: כִּי לֹא יִחְדַּל אֲבִיּוֹן מִקֶּרֶב הָאָרֶץ' וְלִכֵּן תִּתֵּן צִדְקָה לְכָל עֵנִי לְפִי כְּבוֹדוֹ וְאֵם אֶחָד יִתְבַּיֵּשׁ לְקַבֵּל עַל כֵּן אֲנִי מִצְוֶה לֵאמֹר' לִזְוָה הַמְתַּבַּיֵּשׁ דְּבָרֵי פִיּוּס וְנִיחֻמוֹסִים, וְמֵה יִהְיוּ הַדְּבָרִי נִיחֻמוֹסִים, תִּאֲמָר לוֹ כֵּךְ: קָח עֵתָה לְפִי צִרְכִּיךָ וְכִשְׁעִירְךָ ד' אֵז פָּתַח תִּפְתָּח אֶת יָדְךָ לְאֲחִידֶיךָ וְאִתָּה תִּהְיֶה הַנּוֹתָן.

(מִרְ"ק הַסֵּב"ק מְרוֹזִין ז"ע)

הבטחון בה' מביא ברכה, אבל כשהוא בא יחד עם העשייה מביא ברכה מעולה ורבה

וּבִרְכָּךְ ד' אֲלִיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה (טו. יח) הַקִּשָּׁה הַרְחֵק רַבִּי רַפָּאֵל מִבְּעִרְשָׁא דְּזִי"ע אֶת הַפֶּסֶק 'וּבִרְכָּךְ ה' אֲבָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה' (דְּבָרִים טו. יח) דִּמְהַכְּתוּב מִשְׁמַע שֶׁהַבְּרָכָה תְּלוּיָה בַּעֲשִׂיַת הָאָדָם, וְהָרִי בִּאֲמַת סִיכַת הַבְּרָכָה הוּא הַבְּטָחוֹן בַּהֲשִׁי"ת, שֶׁבְּגִלְלוֹ הוּא מִשְׁפִּיעַ אֶת הַבְּרָכָה, וְא"כ לְשֵׁם מֵה בְּכָל צִרְכִּים לְעִשְׂיָה. וְתִירֵץ כִּי כֹאשֶׁר הַבְּטָחוֹן הוּא רַק בְּמַחֲשָׁבָה, וְעִדְיָן אֵינִי מוֹשֵׁר שֶׁבֵּל, אִזִּי אֵינִי לוֹ קִיּוּם תְּמִידִי, אֲבָל כֹּאשֶׁר עוֹשִׂים פְּעוּלוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, וְעַם זֹאת בּוֹטְחִים בַּהֲשִׁי"ת, שִׁיּוּדֵעִים כִּי כָל הַכֹּחַ לְפַעּוֹל וּלְעִשׂוֹת הוּא רַק מִהֲשִׁי"ת וְכִל הַהֲצָלָחָה תְּלוּיָה בַּהֲשִׁי"ת ע"ז מִשְׁרִישִׁים אֶת הַבְּטָחוֹן בַּעֲשִׂיָּה בְּפֻעַל וְאִזִּי יֵשׁ לוֹ קִיּוּם תְּמִידִי.

ארחות הנסיעה אל הצדיק

וּפְנִית בְּבִקְרָה וְהִלַּכְתָּ לְאֶהֱלִיךְ (טו. י) אֲמָר רַבִּינוּ הָק' מִלִּיעוּא דְּזִי"ע בְּדֶרֶךְ צִחוֹת: הָרִי קִילִי שֶׁהִנְסִיעָה לְהַצִּדִּיק הִיא כְּנֶגֶד 'עֲלִיָּה לְרֹגֶל' בְּזִמְנֵי שְׁבִיהִמ"ק הִיָּתָה קִיִּים. וְא"כ שִׁיךְ הָאִי צִיּוּי גַם הַיּוֹם בְּהַקְשֶׁר לְנִסְיָה לְהַצִּדִּיק. וְיֵשׁ לְדַעַת אֵיפּוֹא לְשֵׁם מֵה צִרְכִּיךְ תְּהוֹרָה לִמְרָא וְהִלַּכְתָּ לְאֶהֱלִיךְ וְכִי ס"ד שִׁישְׁאֵר הַחֲסִיד בְּסִאֲדִיגוּרָא לְעוֹלָמָה אֲלֵא תְהוֹרָה"ק מְרוֹזִין דְּרִיךְ בִּזְוָה מִלְמַד לְהַחֲסִיד דַּעַת וְאוֹמֵר לוֹ כִּי זִמְנֵי שֶׁאִתָּה אֲצֵל הָרִבִּי בְּסִאֲדִיגוּרָא לֹא תִחְשׁוֹב בְּשׁוּם דְּבָר אַחֵר זֹלָת מִהוּ מְסֻרָת בִּיאָתִי כֹאן, וְרַק בְּיוֹם מִן הַיָּמִים, אִזִּי וּפְנִית בְּבִקְרָה וְהִלַּכְתָּ לְאֶהֱלִיךְ, וְהִיָּתָה שְׁתַּבְּחָר לְךָ בְּקוֹרֵךְ אוֹדֵךְ וְתַחֲלִיל עַל דְּבָר חֲזִירָתְךָ לְבִיתְךָ, אֲבָל לֹא לְהִגִּיעַ לְכָאן וְלִחְשׁוֹב כִּי הַזִּמְנֵי עַל הַבֵּית וְעַל חֲזִירָה לְהַבֵּית, כִּי אִזִּי חָבֵל עַל כָּל הַסִּירָחָה בְּבוּאָךְ לְכָאן.

(רַבִּינוּ הָק' רַבִּי חֻבְעַר מִלִּיעוּא דְּזִי"ע)

כשקושרים את גלגלי העגלה מה יועילו הסוסים

עֲשֹׂר תַעֲשֶׂר (יד. כב) יְדוּעָה הִיא דִּרְשָׁת חז"ל ע"פ 'עֲשֹׂר תַעֲשֶׂר' (יד. כב) עֲשֹׂר שֶׁשְׁבִילֵי שְׁתַּתְּעֶשֶׂר מְסוּפָר כִּי פֶּעַם בֹּא יְהוּדִי לְהַרְחֵק רַבִּי פְּנַחַס מִקְאָרֶץ זִי"ע וְטַעֲנָה בְּפִי: הִנֵּה אֲנִי מַעֲשֶׂר כָּל יָמִי, וְלֹא זִכִּיתִי לְעִשְׂרִית, עֲנֵהוּ הָרִבִּי הָק' זִי"ע: שְׁמַע נָא, בְּשִׁנְנוֹתֶיךָ גֵּר עֲגָלוֹן וְלֹא סוֹסִים טוֹבִים, אֲשֶׁר אֲשֶׁר הוּא מְסַפֵּק לָהֶם לִי צֶרֶם וְהֵם סוֹחֲבִים וְרֹצִים כְּדַבְעִי, פֶּעַם רַתֵּם אוֹתָם הַעֲגָלוֹן כְּדִרְכוֹ אַחֵר שֶׁהִאֲכִילֵם וְהִשְׁקֵם, וְהֵם מִרְדּוּ בּוֹ, אֵינָם זִיִּים וְאֵינָם מְנִיעִים אֶת הַמְּרַכְבָּה, הַרְבִּיץ בָּהֶם הַעֲגָלוֹן מְכוֹת נֶאֱמָנוֹת וְלֹא הוֹעִיל, עֲבַר שֶׁם הֵלֵךְ אֶחָד שֶׁרָאָה

לא, לא תמיד, ולא בכל מקום...

בִּאֲחַת הַפְּעָמִים ש"ר נִסַּע לְחוּלֵי הַיָּיִנוּ מִסְפָּר יְהוּדִים בְּשִׁדָּה תְּעוּפָה לְלוֹתוֹ, הִסִּיסָה הַתַּעֲכָבָה מַעֲט, הִיָּתָה יוֹם חֵם וּבִיקֵשׁ מִשְׁהוּ לְשִׁתּוֹת וְכָאֵן אֵיזָה מִשְׁקָה הַגִּישׁוּ לוֹ עַם סִפֵּל חֲסִידָה שֶׁבִקֵּשׁ בְּחֻנָּת מִסּוּכָה, אֵךְ ר"ש נִמְנָע מִלְשִׁתוֹת עַם הַסִּפֵּל, וּבִקֵּשׁ שִׁישְׁגוֹ כּוֹס זְכוּכִית בְּאֲמָרוֹ כִּי בְּסִפֵּל שֶׁהוּא כְּלִי חֶרֶס, יֵשׁ יוֹתֵר חֲשֵׁשׁ שֶׁמֶא הַשְׁתַּמְשׁוּ בַּחֲלָבִי וְלֹאחֲמ"כ בְּבִשְׂרִי, וְכִדּוּמָה, מִשֶּׁא"כ בְּכוֹס.

לֵאחֵר שִׁלְגָם מַעֲט, הַחֲזִיר אֶת הַכּוֹס, וְאִזִּי לִקְחוֹ הַנּוֹכָחִים הַכּוֹס וּבְתוֹכָהּ שִׁיירֵי הַמִּשְׁקָה וְנִדְחָקוּ כּוֹלֵם לְשִׁתּוֹת מ"שִׁירִיִּים" ר"ש הַבְּחִין מְזוּוֹתֵי עֵינֵי בְּמִתְרַחֵשׁ נִעְנַע וְאֲמָר בִּיאִי-שְׁבִיעוֹת רַצּוֹן: נִינִי, נִיט אֵלַע מֵאֵהָל, וְנִישֵׁט אֵינִים יַעֲדֵן פִּלְאָץ.... [לֹא, לֹא תְמִידָה, אֲבָל בְּכָל מִקּוֹם... וְהִיָּתָה שְׁעָנִין לִקְחַת "שִׁירִים" לֹא נִוָּה תְּמִיד וְלֹא בְּכָל מִקּוֹם].

נשבה ארון הקודש

גַּם בְּפֶעַם הָאֲחֵרוֹנָה נִסַּע ר"ש בְּגִפּוֹ אֶל בְּתוֹ בְּלוֹדֵדוֹן, [י' יִצְחָק שְׁפִירָא לִיּוּהָ אוֹתוֹ עַד לְמִטּוֹט בְּשֵׁל קִשְׁרֵי בֹאֵל-עַל] ר"ש הִיָּתָה נִוָּסֵעַ תְּמִיד בְּקִיץ שְׁבוּעִים שִׁלּוֹשׁ אַחֲרֵי שְׁבוּעוֹת עַד אֲלוּל, שֶׁם שֶׁהָהָר בְּתוֹ. אוֹלֵם הַפֶּעַם כְּשֶׁהִגִּיעַ לְלוֹדֵדוֹן נִחְלָה קִשּׁוֹת וְהִרְוֹאִים הִרְמִיּוּ יְדֵיהֶם, וְלִכֵּן גַּם סָרַב לְהַתְּפִנוֹת לְבִיָּה"ה, וּבְשִׁבּוּעַ הָאֲחֵרוֹן אֵיבַד אֶת הַכְּרֹכָה. יִשְׁבְּנוּ בְּמוֹצָ"ש אֲצֵל הַגִּה"ח ר' בְּנִצְיוֹן רַחֲמֵי בִירוּשָׁלַם, ר' יִשְׂרָאֵל בְּרִזֵּל ר' בְּנִצְיוֹן אֵינְגֶּבֶר וְעוֹד, וְדִיבְרוּ שְׁחִיב מִיִּשְׁבָּה לְצִאָת חֲדוּף לְלוֹדֵדוֹן לְהִיּוֹת עַם רַבִּי שְׁלֵמָה'נִי

מַעֲשֵׂהוּ וְגַעַר בְּעִגְלוֹן עַל אֲכֹרִיוֹתָיו וְאֲמָר לוֹ: סָכֵל שְׁכַמּוֹתֶיךָ הָאֵינֶךָ רֹאָה מֵה עֲשִׂיתִי, וּמִדּוּעַ אֵינִי הַסּוֹסִים סוֹחֲבִים? הֲלֹא אִתָּה נִעֲלַת אֶת גִּלְגָּלִי הַעֲגָלָה בְּמַעֲצוּרִים שֶׁל בְּרִזֵּל וְאִיךְ תַּצְפֶּה שְׁסוּסֶיךָ יִנְעִיּוּ אֶת הַמְּרַכְבָּה? כֵּן הַדָּבָר אֶתָּה יָדִידִי, 'עֲשֵׂר תַעֲשֶׂר' הֵם כִּמוּ מַצּוֹת סְגוּלִית לְעִשְׂרוֹת כִּמוּ סוֹסִים טוֹבִים סוֹחֲבִים אֶת הַעֲגָלָה כְּרֹאָי בְּמַהֲרֹת וְכִדּוּ, אֲבָל אֵם תַּעֲצוֹר אֶת הַגִּלְגָּלִים בְּמַעֲשִׂים רַעִים הֵנֵךְ מֵעַכְבִּי בְּמוֹ יָדִיךְ אֶת סְגוּלַת הַמַּעֲשֶׂה.

(הַרְחֵק ה' הַמְּקוֹר בְּרִיךְ' מִסְעֵר-וִידִינִין)

כפל הלשון מראה על חוזק ורוממות מצוות צדקה

עֲשֹׂר תַעֲשֶׂר (יד. כב) מִן הַמְּפֻרְסָמוֹת הִיא מַעֲלַת מַצּוֹת צִדְקָה שֶׁגְּדוּלָּה מְאֹד מְאֹד וּמִצְלָת וּמִגִּנָּה מִהַצְרֹת וְהַפְּרֻעֲנוּת, וְאֲפֶשֶׁר לִמְרָא שֶׁלֵּכֵן כָּל מִקּוֹם שְׁנֹכַר מַצּוֹת צִדְקָה בְּתוֹרָה הוּא נִכְפַּל שְׁנֵי פְעָמִים דִּהְיָנוּ 'עֲשֵׂר תַעֲשֶׂר' 'נָתַן תָּתֵן' (טו. י) וְכִדּוּ מַחֲמַת שֶׁהִמְצוּה גְּדוּלָּה הִיא מְאֹד וְהִצִּיָּה"ר מִתְחַזֵּק עַל הָאָדָם לְהִנְמָע מִלְקִיָּיָה ע"כ צִרְכִּיךְ הַכְּתוּב לְכּוֹפְלוֹ לְחֻזֵּק הַעֲנִין. חֲזוֹ כּוֹנֵנַת הַמְּדַרְשׁ (לְקוּטֵי שְׁמַעוֹנִי) 'לֹא תִירָא לְבִיתָה מִשְׁלָל' הִיָּתָה לְשׁוֹן קִרְיֹת, מֵה שֶׁמְקַרֵּר אוֹתָךְ הַיִּצְה"ר מִמַּצּוֹת הַצִּדְקָה 'כִּי כָל בֵּיתָה לְבוֹשׁ שְׁנִים' דְּחִיבָת שְׁנֵים מְכוֹנוֹת גַּם לְמַסְפָּר שְׁנֵים כָּל' מֵה דְחִינִין בְּכִמָּה מִקּוֹמוֹת שֶׁהִתּוֹרָה כְּפָלָה הַצִּיּוּי 'עֲשֵׂר תַעֲשֶׂר' 'נָתַן תָּתֵן'.

(הַרְחֵק הָרִבִּי ר' בִּרְוֹךְ מִמַּעֲזִיבֵיךָ זִי"ע - בּוֹצִינָא דְּהִתּוֹרָה)

'לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים'

עֲשֹׂר תַעֲשֶׂר אֶת כָּל תְּבוּאָת זֶרְעֶךָ (יד. כב) אֵינָא בְּמַדְרַשׁ תַּנְחוּמָא (רַאָה טו) 'עֲשֹׂר תַעֲשֶׂר וְגו' זֶה שֶׁאֲמָר הַכְּתוּב (דִּנְיָאֵל ט. ט) 'לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים'. חֲזוֹ מְדַרְשׁ פְּלִיאָה! וּבִיָּאֵר הַרְחֵק הָרִבִּי ר' מִשֶּׁה לִיבֵי מַסָּסוֹב זִי"ע בְּדֶרֶךְ מִש

סגולה פלאית ונדירה לערב ראש חודש אלול השנה - תשפ"ו

סגולה נדירה

הסגולה להתפלל בקבר הרה"ק רבי וואלף מבאר זצ"ל והרה"ק רבי דוד לייקס זצ"ל תלמידי הבעש"ט בערב ראש חודש אלול שחל בדווקא ביום רביעי

התפילה שפעלה ישועות, ביום רביעי ער"ח אלול תשס"ט, משפחת גפנר מצאצאי רבי דוד לייקס מתפללים בשטח בית העלמין בבאר שבאוקראינה

בפני נכדיו על רום שגב קדושתו של זקנו הרה"ק רבי וואלף, וכה שח:

הסגולה בפירוט

רבי שעפטיל עצמו מתייחס לסגולה זו ביתר פירוט בתוך 'פתח דבר לספרו תורת הברית' (ירושלים תרצ"ו) וזה לשונו: זקני הגדול הרב הצדיק ר' וואלף זצוק"ל מנוחתו כבוד בעיר באר שנפטר בשנת התק"ז [ח' תשרי], שהיה רבו של הצדיק ר' דוד לייקס זצוק"ל (חותנו של הצדיק ר' מרדכי מטשערנאביל זצלה"ה) וחברו של הצדיק ר' שמעריל ווערנאווקער זצ"ל. וקבלה בידי משפחתו הי"ו איש מפי איש, ע"ד זקני הגדול הנ"ל הר"ר וואלף כהן זצ"ל שצוה לפני הסתלקותו שכל מי מבניו ויוצאי חלציו שיבא להתפלל על קברו בער"ח אלול שיחול ביום ד' לשבוע, יענוהו מן השמים על כל משאלות לבו (חוץ מבקשת כסף), ובדידי הוי עובדה כמה שהתפללתי שם על ענינים נחוצים לי ותפילתי

עד סוף כל הדורות מי שיבוא ביום זה לקברו יענו לו מן השמים

רבי זאב כתב בצוואתו שכל מי מיוצאי חלציו עד סוף כל הדורות כי יבוא להשתטח ולהתפלל על קברו בכל ער"ח אלול שיחול ביום ד' לשבוע (דווקא) יענו לו מן השמים במילוי כל משאלות לבו לטובה (פרט לבקשה על עשירות...) וציין כי הוא ורבי שפטלן אכן זכה לכה, שעלה להשתטח על ציון זקנו רבי זאב בער"ח אלול שחל ביום ד', ואכן ה' היה בעזרו, וכמעט כל מה שביקש נענה ונתקיים אצלו.

מקור הסגולה

בספר 'עטרת פז' - ליקוטים על עניני מילה ופדיון הבן המנהגים טעמיהן וסדר הברכות מאת השו"ב והמהלל הר"ר שעפטל דודזון (שי"ל בהשתדלות אשתו האלמנה מ' איידל תחי' ויצ"ח נ"י הי"ל בת"א תש"ה), מביא בנו מ. דודזון בראשו מאמר מפורט בן י"ב עמודים, תחת הכותרת 'לתולדות חייו של אבא ז"ל', במאמרו זה, הוא מציין הרבה מתולדות חיי אביו ומשפחתו, (הבאנו בארוכה על תולדות רבי שעפטל דודזון אב"ד דומברובאן בבסריביה בגליון באר בשדה מספר 157), ובסופו הוא מציין דבר פלא, סגולה עלומה אשר כבר נתפרסמה זעיר פה וזעיר שם, ובשיבושים שונים, פה אנו מביאים בזאת את דבר הסגולה ממקורה הראשון, ככתבו וכלשונו של המלקט בשם אביו מדבר, והבוחר יבחר.

בעל הסגולה

וכך כתב במאמרו הנ"ל: ר' שעפטל מרבה היה לספר כל השנים על רוב קדושתו וגדולתו של זקנו הק' רבי וואלף זי"ע מעיני באר בפדוליה - נסתלק בנח' [תשרי] שנת תק"ז - שהיה רבו של הרה"ק רבי דוד לייקס זי"ע חותנו של הרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל זי"ע ומגדולי תלמידי הבעש"ט, ר' שעפטל היה מספר על סגולה מיוחדת ונדירה שנקשרה בשמו של זקנו הרה"ק ר' זאב מבאר גם הוא מתלמידי הבעש"ט הקדוש, בעת שהיה משוחח

באר בשדה - שטפושט

עשתה פרי ת"ל, ודבר זה ידוע ומפורסם בעיר באר ובסביבותיה.

על רבי וואלף מבאר תלמיד הבעש"ט

בספר בנו 'זכות וזכר' מביא בנו של רבי שפטיל את דבר הסגולה ביתר שאת ופירוט מתוך הספר 'בצל האילן': "...הסבא שלנו ר' וואלף ז"ל מעיר באר, אדם גדול בנגלה ובנסתר שלפי האגדה בא לפודוליה עם בריחה מפני גזירות רעות ושמדות מחוץ למדינה, והוא הלא היה ידוע ומפורסם בכל רחבי וואהלין רייסין ופודוליה בשמו הקדוש 'רבי וואלף יצחק כהן ז"ל מעיר באר' או בשמו המקוצר 'הסבא ר' ואלף מבאר' ובפי בני דורו היה נקרא 'דער זיידע ר' וואלף פון באר'.

"קבלה בידינו..."

וקבלה היא בידינו מה שקבלנו מאבותינו נ"ע והם קבלו מהדורות הקודמים כי לפני הסתלקותו של הסבא ז"ל, בשעת הגסיסה וברגע האחרון שלפני יציאת נשמתו הטהורה, נשמע פתאום רעש שבא מהעולמות העליונים, כאילו הרעים הרעם והגוסס פקח את עיניו ישב במיטה, וכל העומדים מסביב נבהלו ואמרו לברוך מרוב פחד שנפל עליהם, אבל הוא קרא להם באהבה ובחיבה יתרה פנה אליהם לאמור: "גדולה היא מצות ההשתטחות על קברי אבות, ולא רק מפני שבשעת ההשתטחות ידובבו שפתי ישנים, אלא מפני שמצוה זו המקשרת ומשיבה לב בנים אל אבות, כאילו מקרבת את הגאולה, והנני מצוה לכל יוצאי חלצ, ניני ונכדי אחרי, עד סוף כל הדורות, כי מדי ערב ראש חודש אלול שיהיה חל ביום ד' לשבוע, יזכרו לבקר את קברי, והנני מבטיח להם שכל משאלות לבם יעלו לרצון וייענו מן השמים, ובלבד - שלא תהייה בקשותיהם מענייני כסף ועשירות, אלא בענייני בני חיי ומוזנות, בקשות על פורקן מכל צרה שלא תבא... על ישועות ונחמות..."

וכשגמר את דבריו אלה שכב וסגר שוב את עיניו ונשמתו יצאה בטהרה. ומאז היה זה חוק לכל הימים, כי יוצאי חלציו לדורותיהם ננינם ונכדים ממקומות הרחוקים גם מרחק רב ואפילו מחוץ למדינה, בטרם שהיו שיבושי גבולות והשנים היו כתקונן, מדי שנה בשנה שהיה חל בה ערב ראש חודש אלול ביום ד' לשבוע, היו מתכנסין ובאין להשתטח על קברו של הסבא ז"ל כל אחד עם כאבו וצערו כל אחד עם מרי שיחו, האמידים שבהם היו מחלקים צדקה לעניים ולמוסדות להכנסת כלה ולתלמודי תורה, וכל פנים נהרו מרוב נחת ונחמה, וגדול ורב היה הבטחון והאמונה שבלב, כי הבקשות והתפלות עלו לרצון וכי משאלותיו של כל אחד ואחד יענו לטובה".

רמ"מ מבאר או רבי וואלף מבאר

[להשלמת ולהעמקת היריעה מי הוא אותו רבי זאב מבאר, כתב לנו הגה"צ רבי אהרן שפירא

ואם נסכים להתפלל במיוחד על השם שביקשו, הם ישלמו לכל אחד מאיתנו ח"י אלף ש"ח, התפתח דין ודברים אם למכור את הזכות של התפילה בקבר הסבא שהבטיח ישועות, ואולי זו עצמה הישועה שהבטיח הסבא, ותוך כדי דיבור הוסיף אחד מהנוכחים ואמר אם תזכירו שם פלוני נוסף לישועה אוסיף לכם עוד סכום של 2000 ש"ח, היינו כאמור 13 איש בקבוצה, הסתכלנו זה על זה כלא מאמינים, והסכמנו להקדיש רבע שעה מתוך התפילה לרפואת השם שביקשו מאיתנו והם הסכימו לעסקה, הם גם הצטרפו עימנו ל'באר' שם עשינו תפילה שבקעה רקיעים, מכיון שהיה זה ער"ח עשינו גם התרת קללות, תקיעת שופר, וההתעוררות הרוחנית הייתה בשיאה, נפרדנו לשלום מהקבוצה הבלתי מוכרת, ואכן כעבור שבועות אחדים כ"א קיבל הפקדה של 20 אלף ש"ח כפי הסיכום, הרגשנו שהבטחת הסבא מתרחשת והשפע מתחיל מאותה עת רצון בציון קברו.

מיקום הקבר בעיר באר

אגב חלקת הקבר נמצאת במרכז 'באר', מקום שנבנתה עליו גינה ציבורית רח"ל, בפאתי הגינה יש מקום מסומן, המקובל ששם טמונים רבי דוד לייקעס ורבי זאב וואלף מבאר תלמידי הבעש"ט, על ידו ציינו 'אהלי צדיקים' לוח ובו דבר הסגולה המצוטט לעיל, הרב ישראל מאיר גבאי מספר על התנכלויות התושבים להקמת הציון, אשר שוב ושוב מסרבים לאשר את הקמתו ואף חיללוהו בהקמת גינה ציבורית על שטח בית העלמין, עדי יקיצו וירננו שוכני עפר במהרה.

בתוך שטח בית העלמין אחר מקום האהל של רבי וואלף מבאר ורבי דוד לייקעס על ידי השתדלותו של הרב ישראל מאיר גבאי י"ר אהלי צדיקים, ניתן לראות את הסימון בארץ על מקום האהל שנחרב

שליט המצבות שהועמדו במקום האהל שנחרב בבאר ביוזמת הרב ישראל מאיר גבאי שליט"א

שליט"א אב"ד פרדס כץ בב"ב כי רבי וואלף האמור אינו רבי מנחם מענדל מבאר תלמיד הבעש"ט שנסתלק ב"ב סיון תקכ"ה ומנו"כ בדוביסאר (כיום היא במדינת טרנסניסטריה), אלא רבי זאב וואלף הכהן, גם הוא תלמיד הבעש"ט ונסתלק ביום ח' תשרי תק"ז, שהיה זקנו של רבי דוד דומ"צ מוהליב-פאדאלסק, כפי שכותב נכדו רבי שבתי שעפטיל דוידזון מירושלים, בן רבי שמואל זאב וואלף בעל "המאסף והמזכיר", בפתח דבר לספרו "תורת הברית". על רבי זאב וואלף, ראה "זכות וזכר" ת"א תשכ"ד עמ' 26-29 תדפיס מספר בצל האילן (ת"א תש"ה עמ' 53), ע"כ. יצויין כי סגולה זו נתפרסמה בעבר בהמודיע, ושם נכתב כנראה בשיבוש, שהסגולה נאמרה לנכדי הרה"ק רבי דוד לייקעס, ומתוכן הדברים שהבאנו כאן נראה דשבשטא היא, והמדובר על צוואה לנכדי הרה"ק רבי זאב וואלף מבאר שהיה רבו של רבי דוד לייקעס.

קביעות לא שגרתית של יום זה בלוח השנה

אגב, לתשומת לב המתעניינים בפעם הקודמת חלה סגולה זו לפני 11 שנים ולפני 6 שנים, ובפעמים הבאות יחול ער"ח אלול ביום שנקבע בצוואה כיום סגולה, השנה - בשנת תשפ"ו וכן בשנים תשפ"ו ותש"צ, לדברי הגר"מ גנוט שליט"א בעמח"ס לוח 'דבר בעתו' ההפסקות הן בין 0 שנים לבין 11 שנים.

הפלא שאירע למקיימי הסגולה בשנת תשס"ט

לתוספת אודות סגולה מופלאה זו, נספר בזאת דבר פלא, שאירע בהזדמנות הקודמת שחל ערב ראש חודש אלול ביום רביעי, מספר לנו אחד הנכדים מצאצאי הרה"ק רבי דוד לייקעס מבאר זיע"א ממשפחת גפנר, הפעם שעברה שחל היא"צ בתאריך זה, זה היה בשנת תשס"ט, התארגנו קבוצה של 13 נכדים לפקוד את קבר הסבא רבי דוד לייקעס בבאר, עשינו את המסלול מהעיר בארדיטשוב לכיוון העיר מעז'בוז' לציון הבעש"ט הקדוש, היה זה לפנות בוקר, כשנכנסו לבית הכנסת במעז'בוז' היו שם 9 איש, ואז אחד אומר לשני, דברי הבעש"ט התקיימו, כי היה חסר להם עשירי למנין, והבעש"ט אומר שכשיש תשעה אז מוכרח שיהיה עשירי. אחרי שחרית נכנסנו לחדר ההכנסת אורחים לסעוד פת שחרית, וסיפרנו שאנחנו נוסעים לתפילה ב'באר', הם ביררו אצלנו מה יש שם, סיפרנו על ההבטחה של הסבא לבוא דווקא ביום כזה, והם מצידם סיפרו לנו שבאו להתפלל על מישוהו הזקוק לרחמי שמים מרובים,

שועלים הילכו בו, מרכז העיר באר כיום, על מקום שהיה שטח בית העלמין שנחרב וחולל

המצבות שהוקמו בבית העלמין בעיר 'באר' באוקראינה בו טמונים רבי וואלף מבאר ורבי דוד לייקעס תלמידי הבעש"ט הקדוש

יומין דנשמתא

לכבוד יומא דהילולא רבא של מרן אדמו"ר הק' רבי שלמה'ניו מסאדיגורה זי"ע שנסתלק ב'יום כואב' כ"ו-אב תשל"ב

בשנת תשפ"ב לרגל יובל החמישים להסתלקותו כ"ו מנחם אב תשל"ב - תשפ"ב, זכינו לשוחח עם נאמן ביתו ומקורבו הגה"ח רבי יצחק סלמון ע"ה, וביקשנו ממנו להעלות מעט מגבכיו זכרונותיו העמוקים, ונענינו ברצון:

השי"ת הכניס לי אז את המילים בפי וטענתי בפניו ואמרתי לו: "זה היה שייך אז, שהיה 'עולם' גדול, וממילא היה גבאי ושמר וחסיד, אבל היום אין ברירה וצריך איש אחד שיעשה את הכל וישמש גם כגבאי ומשמר וגם כחסיד". ומיד לא נשאר חייב ונענה ואמר: "אכן, טוב טענת, אבל אדרבא, עכשיו שאין אנשים, ממילא צריכים שהחסיד יהיה חסיד..."

אני כמו כולם...

פעם אחת בה' טבת אחר העליה לציון אחיו הרה"ק ה"אביר יעקב" מסאדיגורה בנחלת יצחק כשיצא רבי שלמה'ניו מהציון ניגש לנטול ידיו מהברזיה במרכז הרחבה, במקום לא היו ספלים רבי שלמה'ניו הסתכל ימינה ושמאלה, ותר בעיניו אחר ספל, היה שם בחור ירושלמי שרץ כחץ מקשת והשיג ספל והניח לו, נתן בו רבי שלמה'ניו את מבטו החודר ותמה ואמר: ואס איז דאס? ענה הבחור זה ספל לנטילת ידים! נענע רבי שלמה'ניו באי-שביעות רצון ואמר: ניין ניין, גלאך וויא אלעמען! [אני כמו כולם] אם כולם לא נוטלים עם ספל גם אני לא אטול.

המקורבים

לאחר הסתלקותו של מרן ה"אביר יעקב" זי"ע התקשרו אל רבי שלמה'ניו מתי מעט ממקורביו אשר זכו ורבי שלמה'ניו קבלם באהבה ובהתקרבות, ביניהם נמנו החסידים הג"ר בנציון רחמן, הרה"צ ר' יצחק מאיר פלינטשניין האדמו"ר מקאפיטשניץ שליט"א, ר' ישראל ברזל, ר' פינחס ברזל, ר' ישראל שרייבר, ר' בנציון אינגבה, ר' יוסף מנדל, ר' אהרן מוסס ואני הקטן ר' יצחק סלמון. אמנם גם בפניהם לא חשף רבי שלמה'ניו את מצפונו אך בכל זאת היתה להם התקרבות מיוחדת וזכו לשמוע ממנו מפעם לפעם מהני מילין דקשט.

אני על מקומי יושב...

באחת השנים לקראת חמשה עשר בשבט סיכמו החברים ביניהם כי יעלו אל רבי שלמה'ניו לכבוד היום, וכך עשו אלא שמזג האוויר הסוער במיוחד ששרר באותו יום מנע בעד כמה מהחברים מלהגיע, ולבסוף התקבצו רק מעט מן מהקבוצה, ובדרך קנו מעט מפירות ט"ו בשבט וכך עלו אל ביתו של ר"ש.

רבי שלמה'ניו הכניסם במאור פנים ואז נענה אחד מהאברכים והצטדק כי האמת שסיכמו עם כמה אברכים אלא שבגלל מזג האוויר הללו לא יכלו לבוא. הרצינו פניו הק' של ר"ש ונענה ואמר: לא. לא. הלא אם תצאו לרחוב ותשאלו כל אחד האם צריך לעלות אל ר"ש לכבוד חמשה עשר לבטח יאמרו כולם שאכן יש לעלות, ואילו אני נשאר לשבת כאן במקומי, וכמה עוד אנשים יכולים להכנס כאן לחדר? עוד עשה, עשרים, וכל השאר יעמדו מחוץ לדירה מחוץ לבנין וברחוב, אם כן מה איכפת לי אם עתה הם אינם פה אלא נמצאים ברחוב ובכל מקום שהם...

הזכות לבטא בפה 'זכותו תגן' עלינו ועל כל ישראל'

שוב פעם היה זה ביי"ט כסליו ההילולא של המגיד הגדול ממעזריטש, רבי שלמה'ניו לא חש כ"כ בטוב והודיעו מביתו כי לא יכנס לעריכת ה"שולחן" ואנו החברים עלינו למענו, והתדפקנו על דלת ביתו ואמרנו שבאנו לכבוד ביי"ט כסליו, ור"ש ישב נינוח על כסאו בחדרו ופניו הרצינו ואז פתח פי קדשו והחל למנות היחוס מהמגיד ומנה את בנו המלאך, ובנו הגרויסער ר' שלום, והריזניצער, ובניו הק', המשך בעמוד 3

השידוך, ופעם אף שאלתי אותו איך נוהגים בענין קפידות שונות בעניני הבית ורבי שלמה'ניו ענה לי תשובה כזאת אשר ממנה היה ניתן להבין עד כמה הוא רחוק מעניני העולם הזה....

מלך בשדה?

לפעמים היה ר' שלמה'ניו מדבר אלי בחריפות, אבל לפעמים הייתי מעיז ומנסה להתווכח עמו ועונה לו... אחת העובדות היתה תקופה קצרה לאחר נישואי בשנתו האחרונה של רבי שלמה'ניו, בתחילת חודש ניסן נערכה שמחת נישואי נכד הרה"ק הכנסת מרדכי מסאדיגורה, ובאתי לקחתו לחתונה. באותה עת בתו האחת הייתה בחו"ל ואילו בתו השנייה הייתה חולה, וכשהגעתי אליו ללוותו ישב שם לבד. התחלתי לחשוב מה יהיה בפרוס חג הפסח הממשמש ובא, וחששתי מי יודע היכן יהיה בפסח, מאחר וגם בתו שהייתה

הגה"ח ר' יצחק זאב סלמון ז"ל מלווה את הרה"ק ר' שלמה'ניו מסאדיגורה זצ"ל בכניסתו לשיבת רחין בירושלים

הגה"ח ר' יצחק זאב סלמון ז"ל משמש בקודש בטיש שערך הרה"ק ר' שלמה'ניו מסאדיגורה זצ"ל שנראה מברך על הכוס

אצלו שכבה חולה ולא היו לו שום משרתים או גבאים. הצעתי את עצמי לבוא לסייע ולהכין את הבית לפסח, אבל מיד נענה ואמר: "לא! לא!" בלאו מוחלט, "יישר כחו". ניסיתי להתווכח ואמרתי לו תוך הדברים מדוע הרבי דוחה אותי בתקיפות? והרי גם בסאדיגורה היה רגיל עם כל הגבאים והמשרתים והמשמשים, ולמה כאן דוחה את הצעתי על הסף ומסרב לשמוע עליה? תמיד כאשר היו מזכירים לו את סאדיגורה, מיד היתה משתנה צורתו, וגם כעת היה כך ואמר לי: "הנה בסאדיגורה היו הרבה גבאים, שכל אחד מהבנים היה לו גבאי מיוחד ושמש מיוחד לצרכי ביתו. אלו היו המשמשים, אבל עם חסיד? הוא רק אמר 'א' גוש שבת', 'א' גוש יום טוב'..." [א"א שם החסידים מעולם לא השתמשו...]

יראה עילאה

לאחר הסתלקות ה"אביר יעקב" בשנת תשכ"א, זכינו מתי מעט מהחסידים להתקשר אל הרה"ק ר' שלמה'ניו, ואני זכיתי להתקרב אליו ביותר. אצל רבי שלמה'ניו, כידוע, היתה לו תמיד הנהגה של "יראה עילאה" שהייתה שוררת סביבו כל העת, ועם זאת היה מתנהג בשיא גינוני המלכות כמו בהיות מלכות סאדיגורה על מכונו.

גנוני 'מלכות'

לאחר שזכיתי להתקרב אליו, הפכתי לאיש ביתו ואיש אמונו, היה מטיל עלי שליחויות שונות שבצעתים לרצונו, עובדה מעניינת היתה פעם שקניתי לו קאפסן פרחוני-ביתי חדש, לאחר שהישן כבר היה קרוע ובלוי, אולם היות והבד של הבגד החדש היה מעט גוון ארגמני [אדמוני] התלבטתי האם זה יהיה לרצון לפני רבי שלמה'ניו, אולם כאשר הבאתי אותו לפניו נענה לי בקורת רוח ואמר ש'זה בסדר גמור וכך היינו רגילים ללבוש עוד בסאדיגורה! הצעתי שימדד את ה'חלאתיל' בכדי לראות שהמידה מתאימה, ואמר "נכון, אתה צודק!", ואז יצא לחדר השני, לבש את החלק החדש וחזר להראות לי שהוא מרוצה מהבגד. ראיתי אז בעיני מה זה גינוני המלכות שנהג בהם בכל מצב ולאורך כל שנותיו, בח"א כמו על כסאו בסאדיגורה, כאשר למרות היותי מקורב אליו ביותר לא פשט ולבש את החלאתיל בפני...

ביורו השקפה

היה לי דבר מעניין עם רבי שלמה'ניו, שרציתי לעמוד על השקפת עולמו הידועה, אך לא הצלחתי להוציא ממנו תגובה, וכך היה מעשה: הגה"ח ר' אליעזר דוד פרידמן זצ"ל [מגדולי חסידיו ויוצאיו רב דביה"ח בעלזא בלונדון] היה תמיד מפציר בי שאשאל ואברר אצל רבי שלמה'ניו על אמיתות הסיפור ששמע, והוא: פעם אחת נפגש אביו הרה"ק ר' ישראל מסאדיגורה עם הרה"ק האהבת ישראל מוויז'ניץ, ונדברו תרי הצדיקים על הציונות, ואמרו שבתחילה לאחר החורבן היה ה"כת" של אותו האיש, ואחריו היו ה"צדוקים" ואח"כ עוד כתות כמו ה"פראנקיסטים", ואז היתה ההשכלה ולאחריהם הגיעה הציונות, והכל חד אינו. ושאל הסאדיגורער את האהבת ישראל: "וויז'ניצער רבי, מילא אצלנו שותקים, אולם אתם הרי כן מדברים, ומדוע אין אתם מדברים נגד הציונות?" נענה ה"אהבת ישראל" שטעמו הוא לפי שיש אנשים שמצפים לשמוע את דעתו כדי לעשות ההיפך, ולכן הוא שותק. רא"ד הפציר בי כמה פעמים באומרו כי אני מקורב לרבי שלמה'ניו, וביקש שאשאל אותו אם שמע מאביו ענין זה, אולם אני יראתי לשאלו את הדבר להרה"ק, אבל מאחר שהפציר בי עד מאד לא היה לי ברירה עד שבהזדמנות אחת שנקרתה לי שאילתי בגמגום את השאלה של רא"ד ז"ל, בחוששי מפני תגובתו. בקושי הצלחתי להוציא את השאלה מפיו ושאלתי בפחד גדול את פשר הדבר, אולם למרבה הפלא תגובתו היתה כך: "אוו! אוי! האט דער טאטע געזאגט? אינטרסאנט, איך האב נישט גיהערט פון דעם..." [כן, כך אמר אביו? מעניין, אני לא שמעתי זאת...]. ובהה הסתיימה תשובתו ויותר לא אמר או דיבר בנושא ולא הכחיש או סתר והפריך את הדברים.

קדוש עליון - טמיר ונעלם

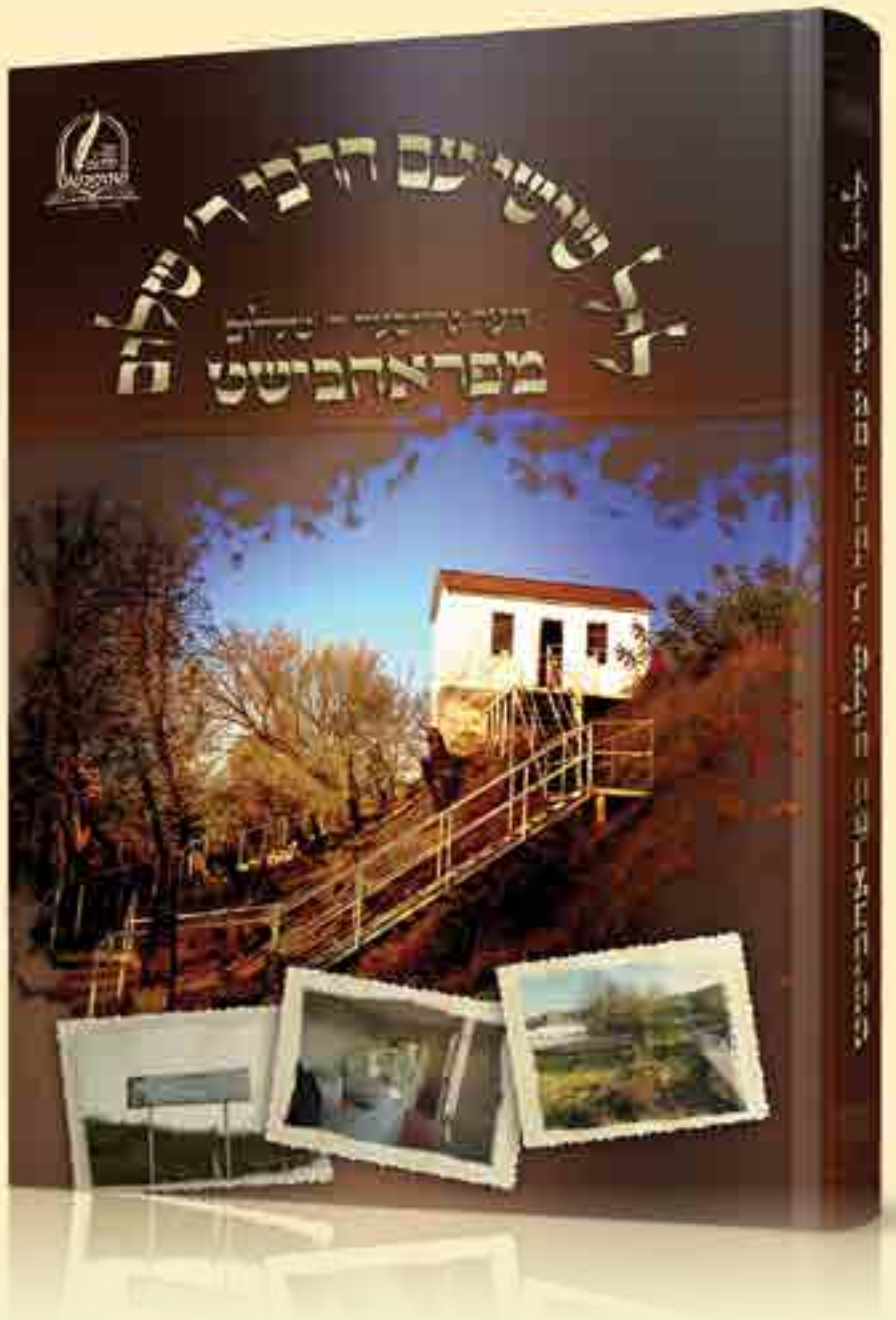
רבי שלמה'ניו היה מעורב מאוד בשידוכי ודחף אותי להתקשר בבית חותני המוהר"ש טוביאס זצ"ל, מעניין לציין כי באותה תקופה התייעצתי עמו בכל פרטי

שלושה ספרים נפתחים לתורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

50 צדיקים שהיה להם קשר עם רבי שלום מפראהבישט, ווארט וסיפורי קודש לפי חודשי השנה מסודר לפי תאריכים למען ירוץ בו הקורא ויוכל לקיים את הסגולה המפורסמת מידי ליל שישי בקביעות

להשיג בחנויות הספרים בקרוב!

גירסא ירושלים - סאטמאר ב"ב - גיטלר ב"ב - חנות קודש רחוב ישמח ישראל ביתר

למפיצים או הזמנות בטלפון משרדי מוסדות שטפנשט רחוב מהרש"ל 13 בני ברק 03-5790303
או במשרדי ת"ת שטפנשט רחוב הרי"ף 35 אלעד